

cabals. Arribats a la plaça, les noies s'asseuen en una filera de cadires en mig d'aquella, acompanyades per un jove que els fa costat, mentre els altres joves (homes sols) ballen al seu entorn, amb compàs variat. A certa part del ball, el jove acompanyant de les noies s'aixeca i balla amb els altres, però sense allunyar-se de les noies, i com volent correspondre a l'obsequi que els fan.

Després d'alguns compassos, torna aquell a asseure's i els altres segueixen voltant fins al final del ball. Acabat aquest, els joves presenten a les noies una safata on hi posen una poma, amb diverses monedes d'or o plata encastades en la superfície i un *noc* (ram de flors) per fer la safata més proveïda i de millor vista. Les noies, a la seva presentació, paguen l'aubada que se'ls ha fet. Acabada aquesta, són acompanyades pels joves a llurs cases amb la mateixa cerimònia de l'anada, repetint-se la mateixa funció per altra tanda de noies i així successivament. Això porta, a vegades, rivalitats entre elles, per creure's postergades per les altres.

* * *

No podia mancar l'insigne figura d'En Juli Soler i Santaló en aquesta galeria d'excursionistes il·lustres. Pocs tenen, com ell, tan ben guanyat un nom i una reconeixença de tots nosaltres. Car la seva obra i el seu ferm amor per la nostra terra, bé ens obliguen a sentir vers ell una admiració i un agraïment.

Soler i Santaló fou un entusiasta muntanyenc. Amant del Pireneu, havia corregut tota aquesta serralada i d'una manera especial l'alta muntanya; és per això que el podem posar com un dels més distingits pireneïstes. En són bona prova els treballs que publicà, fruit de les seves excursions, en les quals recollia tots els aspectes interessants que se li oferien: tant l'arqueologia com el llenguatge, el folklore, la història, la geologia i multitud de dades que no escapaven a la seva visió d'observador intel·ligent.

Sintesi de totes aquestes excel·lents condicions, és la seva "Guia de la Vall d'Aran", treball valuós que té el mèrit d'ésser el primer a aproximar-se als nous corrents i tendències geogràfiques, formant en conjunt una monografia notable de la comarca. Anàlogament, havia publicat altres estudis, menys extensos, sobre algunes valls també pirenenques, entre elles les de Broto, Gistain, Tena, Ansó, etc.

El Centre Excursionista de Catalunya ha publicat recentment la segona edició de l'esmentada "Guia de la Vall d'Aran" (1). En ella manca bona part de l'estudi monogràfic, del qual n'hem transcrit més amunt un fragment referent al folklore, bona mostra del treball d'aquest excursionista, al qual retem des d'aquestes pàgines, en aquesta avinentesa, el just homenatge que ha merescut.—P

(1) Vegeu aquest mateix volum del «Butlletí», Bibliografia, pàg. 330.